

Hranice

Línie, ktoré oddeľujú a spájajú. Na tomto mieste existovalo hneď niekoľko hraníc.

**Pomôcka
pre učiteľov**

Vážená pani učiteľka, vážený pán učiteľ,

dostáva sa Vám do rúk materiál, ktorý prepája vyučovanie v triede s konkrétnou lokalitou v Bratislave. Jej cieľom je prepojenie školskej vzdelávacej činnosti a prechádzky, či exkurzie na konkrétne miesto, ktoré je zaujímavé špeciálne pre učiteľov dejepisu. Konkrétny obsahom nie sú ani tak historické udalosti, alebo osobnosti.

Chceme žiakom sprostredkovať zážitok z pochopenia širších súvislostí dejín na konkrétnom mieste. Pojem, prostredníctvom ktorého im dejiny priblížime sú „hranice“.

Hranice sú miestom, ktoré oddeľujú a spájajú ľudí počas celých dejín. Niektoré sú umelo vytvorené, iné vznikli na základe geografickej charakteristiky lokality. Územím dnešného Slovenska prechádzalo niekoľko hraníc a práve v Bratislave sa nachádza lokalita, kde boli hranice prítomné neustále.

Mesto je podobné živému organizmu – rastie, vyvíja sa, niektoré časti vznikajú, iné zanikajú. Na okraji Petržalky dnes vzniká nová mestská štvrť – NESTO a v jej centre sa nachádza hneď niekoľko historických pamiatok. Jednou z nich je aj pozostatok jednej z historických hraníc – bunker, ktorý bol súčasťou opevnenia prvej Československej republiky. Pozývame Vás na objavenie tohoto miesta a jeho historického kontextu, ktorý má presah aj do súčasnosti. Veríme, že po absolvovaní tejto aktivity budú žiaci vnímať konkrétne miesto v Bratislave nie len ako novú modernú mestskú časť, ale aj ako miesto na ktorom sa diali dejiny.

Náš materiál sa skladá z dvoch hlavných častí:

metodiky pre učiteľa, ktorá obsahuje najmä postup realizácie tímových aktivít v triede

informačnej tabule, ktoré je umiestnená na mieste budúceho NESTA, ktorá rozvíja školskú aktivitu a dopĺňa ju o mentálnu mapu pojmi „hranice“

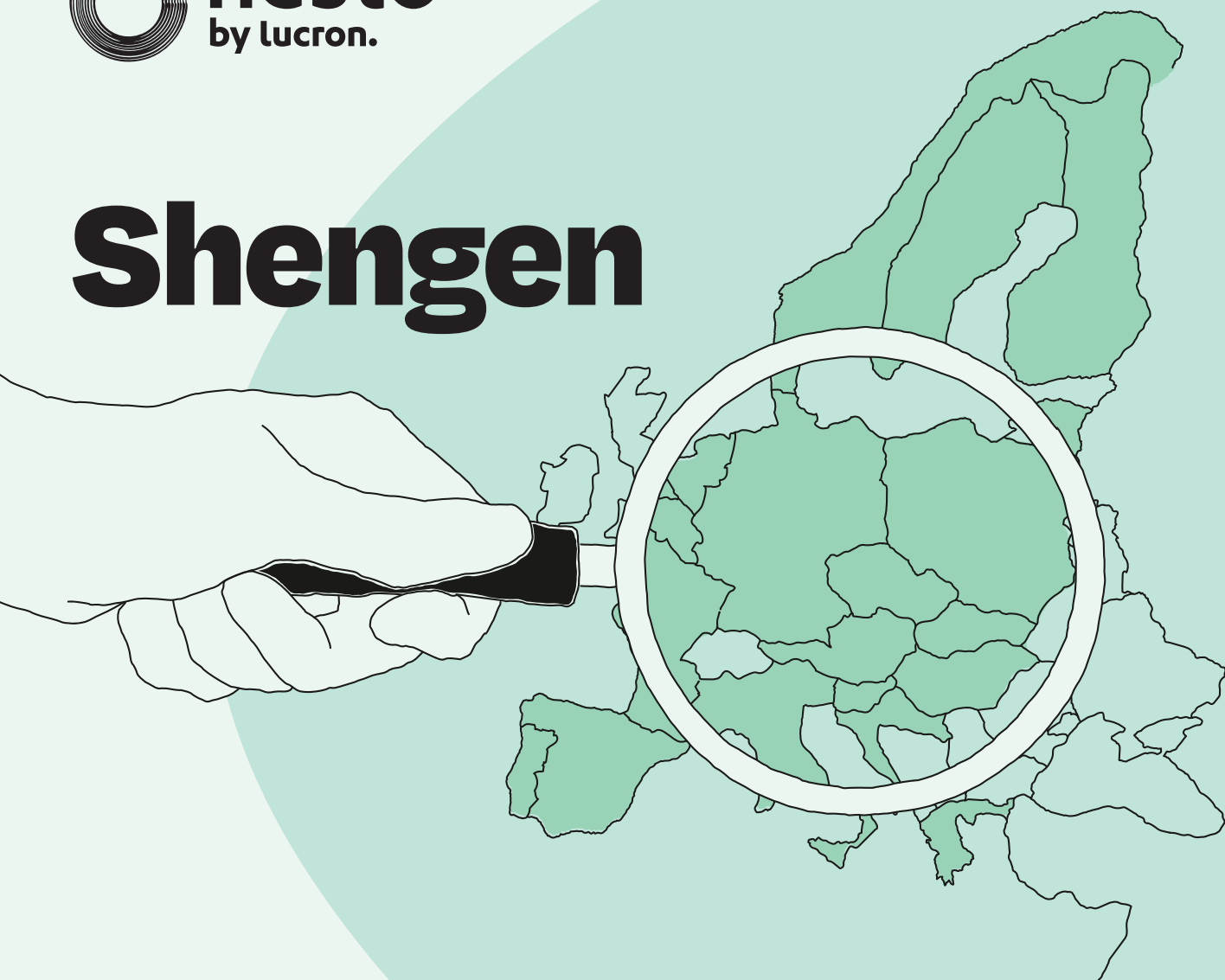
Pedagógom odporúčame realizovať aktivitu v tejto postupnosti:

- 1 – tímové aktivity v triede
- 2 – návšteva NESTA a dokončenie aktivít pri informačnej tabuli
- 3 – návšteva bunkra B S-8 Hřbitov

Vážená pani učiteľka, pán učiteľ, vieme že Vaša práca je časovo náročná a niekedy je ťažké sklbiť podobné aktivity s bežným životom školy.

Budeme radi, ak si v bohatom programe školského roka nájdete čas na rozšírenie vyučovania o krátky výlet mimo školu a umožníte žiakom takto vlastnou skúsenosťou objavíte dôležitú historickú kategóriu – hranice.

Shengen

1 – Zistite základné informácie o Schengenskom priestore

2 – Vypíšte, ktoré štáty Európskej únie do tohoto priestoru zatiaľ nepatria

3 – Porovnajte prechod cez Slovensko – Rakúske hranice v týchto obdobiach:

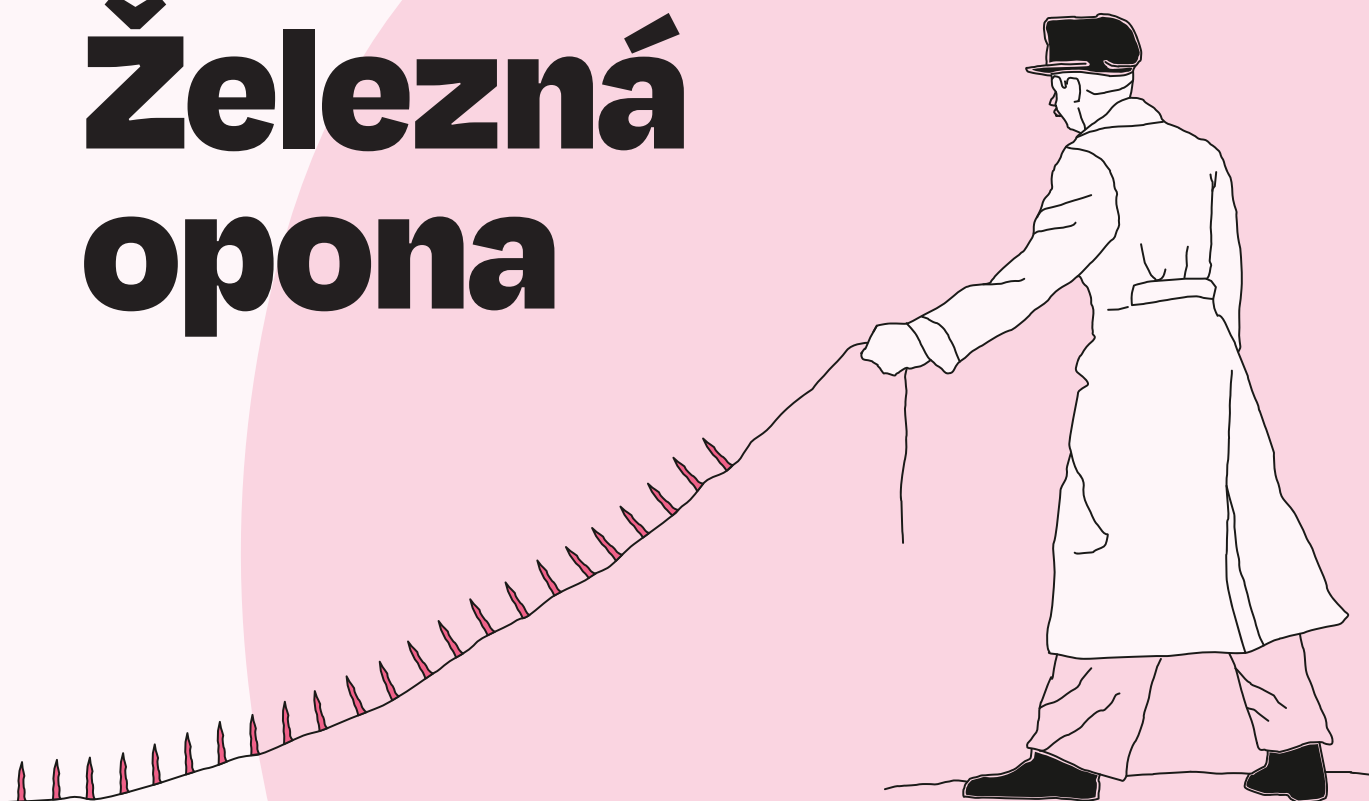
- a) 1900
- b) 1918
- c) 1960
- d) 1995
- e) 2022

4 – Základné charakteristiky zaznačte do tabuľky

Výstup:

Tabuľka porovnania prechodu hraníc v rôznych rokoch

Železná opona

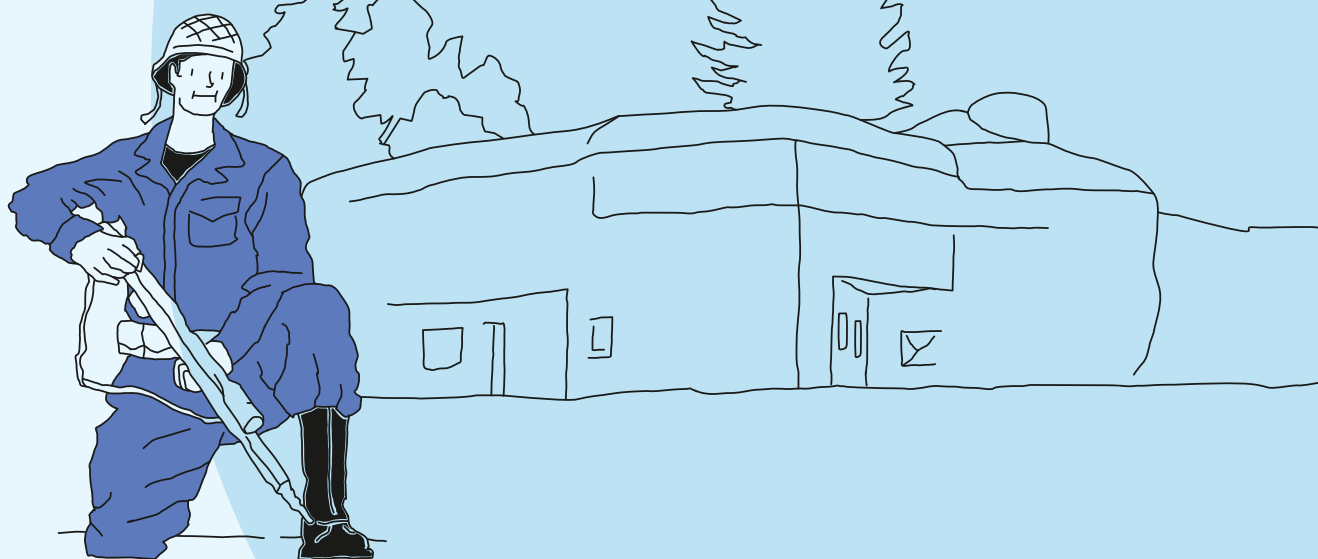

- 1** – Vyhľadajte na internete základné informácie o Železnej opone
- 2** – Zistite čo najviac informácií o tom, ako vyzerala v okolí Bratislavy
- 3** – Vyhľadajte informácie o pokuse o prechod hranice, ktorý sa udial 8.8. 1986
- 4** – Zrekonštruujte v bodoch udalosti, ktoré sa v tú noc udiali

Výstup:

Rekonštrukcia útoku „narušiteľa“ z dňa 8.8. 1986

Opevnenie ČSR

- 1** – Vyhľadajte na internete informácie o Bunkri B S-8 „Hřbitov“
- 2** – Zistite ako tento bunker vyzeral zvonka a zvnútra a ako bol vyzbrojený
- 3** – Predstavte si, že ste v lete 1938 boli povolaní počas mobilizácie do bojovej pohotovosti. Ste členom posádky bunkra a píšete domov list. V liste chcete opísať podmienky, v ktorých žijete a svoje pocity.

Výstup:

List vojaka svojej rodine

Dunajský Limes

- 1** – Vyhľadajte na internete informácie o rímskej hranici – Limes romanus
- 2** – Zistite kadiaľ Limes romanus viedol pri území Slovenska
- 3** – Zistite, ktoré pamiatky po tejto hranici sa nachádzajú na území Slovenska a jeho blízkosti
- 4** – Zozbierajte čo najviac informácií o týchto pamiatkach

Výstup:

Krátky slovník obsahujúci pojmy: Limes romanus, Gerulata, Carnuntum, kastel, germáni

Outdoorové aktivity

Žiaci sa zhromaždia okolo informačnej tabule a postupne odprezentujú svoje výstupy. Môžu ich doplniť o informácie a vizualizácie, ktoré obsahuje tabuľa.

Učiteľ predstaví žiakom spoločné zadanie: dozvedeli ste sa o informácie o štyroch témach, ktoré vzájomne súvisia. Vašou úlohou je teraz nájsť tieto súvislosti a priblížiť ich ostatným.

Každá skupina na základe toho, čo počuli od ostatných identifikuje, že tou súvislosťou je vznikanie a zanikanie hraníc v dejinách. Skupiny postupne prezentujú svoje závery z toho, ako sa práve ich téma vzťahuje na tento historický motív.